

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ וארא, כ"ח טבת, מבה"ח שבט, ה'תשל"ה

חלק ב – יוצא לאור לש"פ בא, וא"ו שבט, ה'תשפ"ב

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתים לבריאה

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הילדה זעלדא רחל שתחי

בקשר עם הולדתה ש"פ ויגש, ז' טבת ה'תשפ"ב

ולזכות הורי

הרה"ת ר' חיים שאול והכלה מרת חי' מושקא שיחיו שקדי

נדפס על ידי ולזכות זקני

הרה"ת ר' יוסף יצחק וזוגתו מרת צלחה חנה שיחיו

ולזכות בנותיהם ובניהם

מרת שיינא ובעלה הרה"ת משה יהודה ליב שיחיו צייטאָג

זעלדא יהודית, דבורה לאה, שטערנא,

מנחם מענדל, דובער, ישראל ארי' ליב

שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

עמאר

להצלחה רבה ומופלגה במילוי שליחותם הקי' בסען אי מארן, צרפת

באופן דלמעלה מדרך הטבע בכל פעולותיהם הברוכות והקדושות

לקדש שם ליובאוויטש ושמו הקי' של רבינו

בכל אשר יפנו בטוב הנראה והנגלה בגשמיות וברוחניות

ולנחת רוח יהודי חסידותי מתוך שמחה וטוב לבב

הוספה

בי"ה, ה' שבט תשכ"א

ברוקלין

שלום וברכה!

במענה למכתבו מבי' שבט, בו כותב סברות בהנוגע להסתדרותו בעתיד,

לפלא שאינו מזכיר ע"ד כניסה לקבוץ מהכי חרדים שישנם עתה באה"ק ת"ו, וכמו שעשו לאחרונה כמה מאברכי ישיבה חרדים, ועכ"פ כדאי להתעניין עתה בזה, וכמובן לאחר קבלת החלטה נחושה ותקיפה שעליו בתוככי כלל ישראל למלאות שליחותו בעולם כדבר המשנה, אני נבראתי לשמש את קוני, וכיון שאמר יוצר האדם ומנהיגו שבל ידח ממנו [נ]דח, בודאי שסו"ס ימלא השליחות, ולכן הרי טוב שיהי' בחסד וברחמים ובהקדם, ואין לך דבר העומד בפני הרצון, ובלבד כשמביטים על היצה"ר כמו שהוא, ז.א. שהוא רע לא רק לשמים אלא גם לבריות, וביחוד לזה שהוא מסיתו, וק"ל.

בודאי שומר על שלשת השיעורים דחומש תהלים ותניא הידועים.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

נ.ב. בודאי יודע אשר יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר עשירי בשבט הבע"ל יום סגולה הוא להתעוררות רחמים רבים מבעל ההילולא, ובלבד שיעשה הצנור והכלי לקבלת התוצאות מרחמים רבים אלו מתאים לתקות בעל ההילולא, ואין לך דבר העומד בפני הרצון — כנ"ל.

כדבר המשנה, אני נבראתי לשמש את קוני: קידושין בסופה.
שבל ידח ממנו [נ]דח: שמואל"ב יד, יד. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד סה"ג. תניא ספ"ל"ט.
ואין לך דבר העומד בפני הרצון: ראה זח"ב קסב, ריש ע"ב.
רע .. לשמים .. לבריות: ראה קידושין מ, א.
עשירי בשבט .. יום סגולה .. להתעוררות רחמים רבים מבעל ההילולא: ראה שיחת יו"ד שבט תשי"ב — תר"מ התועודיות חכ"ז (תש"כ ח"א) ע' 300 ואילך. וש"נ.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ בא, וא"ו שבט הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק שני ואחרון מהתועדות ש"פ וארא, מבה"ח שבט ה'תשל"ה, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל לש"פ וארא).

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ערב ראש חודש שבט, ה'תשפ"ב,
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2022 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5782 • 2022

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחי

וכיון שיש כאלו שרוצים לפרסם ולהדפיס מודעות של מזל טוב וכו' — הנה בקשתי שלא יוציאו על זה אפילו פרוטה אחת, ותמורת זאת, ינצלו התעוררות זו להוסיף בעניני המבצעים: תורה, תפילין, מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים, וכן הדלקת נרות שבת קודש, כפי שקראו לו באה"ק בשם "מבצע נש"ק".

וכפי שראו אלו שעסקו בזה,

— ולא בשופטני עסקינן¹²⁰, אלו שיושבים מהצד ואינם עושים כלום, ויתירה מזה, שמפריע להם ולא יכולים לסבול כשמישהו אחר עוסק בזה, מצד קנאה וכו' —

שהיתה להם הצלחה למעלה מהמשוער, והם בעצמם אינם יכולים לשער את הפירות שנעשו כתוצאה מפעולתם, וכל זה — אפילו ע"י פעולה באצבע קטנה, ועאכו"כ בכל האצבעות ובשתי ידיים, ועד לאופן ד"כל עצמותי תאמרנה"¹²¹.

וכאשר יעסקו בענינים אלו, בתוככי כל עניני לימוד התורה וקיום המצוות — תהי' זו מודעה וברכת "מזל טוב" הטובה ביותר!

והעיקר — שעייז מאירים את חשכת הגלות, ובלשון הידוע¹²² שנעשית "כל הגולה .. כמדורת אש", ועד לקיום היעוד¹²³ "ואני אהי' לה גו' חומת אש", בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן משקה עבור אלו שיתעסקו במבצעים. וכן צוה להכריז אודות הדינער של "מכון חנה" ביו"ד שבט. אח"כ (וכן לאחזר תפלת מנחה) התחיל לנגן הניגון "ופרצת".]

יד. הביאור בפירוש רש"י על הפסוק⁷⁵ "וימלא שבעת ימים", "וימלא מנין שבעת ימים"⁷⁶, שלא שב היאור לקדמותו, שהיתה המכה⁷⁷ משמשת רביע חודש, ושלושה חלקים הי' מעיד ומתרה בהם,

— דלכאורה אינו מובן: איך שייך לומר הלשון "וימלא" (שנתמלא השיעור⁷⁸) בנוגע למכת דם, שנפעלה מיד ברגע הראשון שנהפכו המים לדם, ולאח"ז לא ניתוסף בפעולת המכה? ולכן מבאר רש"י שמילוי השיעור דשבעת ימים בפעולת מכת דם הי' באופן שלילי — "שלא שב היאור לקדמותו".

וממשיך לבאר המשך הכתוב אודות ההתראה על מכת צפרדע — שגם להתראה⁷⁹ הי' שיעור זמן כמו לשימוש המכה, והם חלקים משיעור אחד שלם — חודש⁸⁰: רביע חודש לשימוש המכה, ושלושה חלקים להתראה —

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חל"א ע' 34 ואילך.

המחנה הזה" (שם י"ד. לג, ח). ועד"ז מצינו מנין של עשירית מאות ואלפים ורובבות, וכמו ששים ריבוא, שכל ריבוא נמנה בתור ענין בפ"ע.

77) כל מכה (כמו מכת דם), כיון שאין סברא לחלק ביניהם, מלבד* כשנתפרש בכתוב באופן אחר, כמו במכת בכורות, שהיתה ברגע אחד (כך שלא שייך לומר ש"היתה המכה משמשת כו"), כיון שלאחרי רגע זה, אין כבר את מי לשמש...), וכן במכת חושך שהיתה במשך ששה ימים.

78) וכמו כלי מלא, ולא רק למחצה לשליש ולרביע, שכל זמן שאינו מלא, אזי חסרה שלימות גם בכמות שישנה בכלי.

79) שהתחילה לאחרי גמר המכה הקודמת, כמובן ממש"ש "וימלא שבעת ימים אחרי הכות ה' את היאור", היינו, שבמשך שבעת ימים אלו היתה רק פעולת ושימוש המכה, ללא דבר נוסף, כולל גם התראה על המכה הבאה.

80) כי, ההתראה צריכה להיות במשך זמן ארוך יותר מאשר המכה, כפי שמצינו בזמן

(* כמו כל "ככלל", שאינו חל על אותם ענינים שבהם נתפרש באופן אחר.

75) לחביבותא דמילתא — מועתק בזה מ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות פירוש רש"י שיתבאר בהתוועדות דיום הש"ק: "בל"צ (ו, כה) שהיתה כו' — השייכות לפשוטו (שהרי לא הזכיר המדרש) להתחלה וכו'" (המו"ז).

76) כלומר: מנין אחד של שבעת ימים — כפי שמצינו שכמה ענינים נחשבים למנין אחד, וכמו בנוגע למעשר בהמה: "התחיל למנות ויצאו תחילה שנים שהן ראשון ושני, הרי זה מונה הכל זוג זוג ומקדש זוג עשירי, וכן אם מנאן שלשה שלשה בכל פעם ופעם או חמשה חמשה, מקדש הכת העשירית" (רמב"ם הל' בכורות פ"ח ה"ה), היינו, שכמה בהמות נמנים כאחד.

וגם בן חמש למקרא — שלא למד עדיין אודות מעשר בהמה — למד כבר שיעקב אמר "אם יבוא עשו את המחנה האחת גו'" (וישלח לב, ט), והרי במחנה זה היו כו"כ ענינים, "העם .. הצאן .. הבקר והגמלים" (שם, ח), ואעפ"כ הרי זה נקרא "המחנה האחת". ועד"ז בנוגע למנחה ששלח יעקב לעשו, שהיו בה ריבוי פרטים, שנחלקו "עדר עדר לבדו", "הראשון גו' השני גו' השלישי וגו'", ואעפ"כ נאמר בלשון יחיד: "מי לך כל

120) ראה ב"ק פה, א. ב"מ מ, א. ב"ב ז, (122) ר"ה כב, ב (במשנה).
א. ועוד.
121) תהלים לה, יו"ד.
122) זכרי ט, ט.

טו. מ"ינה של תורה" בפירוש רש"י זה — בנוגע לחילוק בין מכת דם (ושאר המכות) שהיתה במשך שבעה ימים למכת בכורות שהיתה ברגע אחד:

בנוגע למכת דם שהיתה התחלת המכות, מפרש רש"י⁸¹: "לפי .. (ש)מצרים עובדים לנילוס, לפיכך הלקה את יראתם (כמ"ש⁸² "ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים"), ואח"כ הלקה אותם". והיינו, שלפני פרטי המכות, הוצרכה להיות תחילה השבירה הכללית של קליפת מצרים, ע"ז ש"הלקה את יראתם", להורות על בעלותו של הקב"ה גם על המזלות כו', שאף שיש צורך בהם, להיותם שלוחי ההשפעה כו', הרי אין להם דעה ושליטה מעצמם, אלא הם "כגרזן ביד החוצב בו", שלכן אין ראוי לעבדם כו' (כמ"ש הרמב"ם⁸³).

וכיון שענין המזלות כו' ("יראתם") קשור ונמשך בגדרי העולם, שהו"ע הזמן, לכן הוצרכה להיות גם הלקאת יראתם בשיעור זמן של שבעת ימים, שזוהי שלימות הזמן.

משא"כ מכת בכורות היתה ברגע אחד, "ויהי בחצי הלילה גו"⁸⁴ — דכיון שאז ה' נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה בכבודו ובעצמו⁸⁵ (כמבואר בחסידות⁸⁶ גודל מעלת גילוי זה), הרי זה באופן שלמעלה מהזמן כו'.

[וע"ד המבואר בהוספות לתו"א⁸⁷ הטעם שחג השבועות הוא יום אחד, ולא כמו חג הפסח וחג הסוכות שהם שבעה ימים — כיון שחג הפסח (שקשור עם יצי"מ) וחג הסוכות (שקשור עם אסיפת הענינים הגשמיים — "באספך מגרנך ומיקבך"⁸⁸) הם בגדרי הזמן, משא"כ חג השבועות, זמן קבלת התורה, הו"ע שלמעלה מהזמן].

המבול, שהעונש ה' במשך שנה אחת, ואילו ההתראה היתה במשך ק"כ שנים (פרש"י נח ו, יד). ובנדר"ד, שיעור זמן גדול יותר משבעת ימים (רביע חודש) הוא — חודש. אבל אין לומר שההתראה היתה במשך זמן ארוך יותר מחודש — שנה, שהרי לא מסתבר לומר שהקב"ה יעבב את בני" בגלות במשך זמן ארוך כ"כ בשביל ההתראה, ומה גם שאם נאמר שהתראה על כל מכה היתה במשך שנה, אזי לא יתאים חשבון השנים מהתחלת המכות (שמשוה ה' בן שמונים שנה) עד ליצי"מ כו'.

81) פרשתנו שם, יז.
82) בא יב, יב. וראה מסעי לג, ד.
83) בפיה"מ פ"י דסנהדרין בעיקר החמישי מ"ג העיקרים. וראה סה"מ"צ להצ"צ מצות מילה פ"ג (דרמ"צ ו, א"ב).
84) בא יב, כט.
85) נוסח הגש"פ.
86) ראה סה"מ אע"ר ע' עה. המשך תער"ב ח"ב ע' תתקכד [ח"ד ס"ע א'רנב].
87) תרו קט, סע"ד ואילך.
88) פ' ראה טז, יג.

עם בחי' ממכ"ע), וזהו גם הענין ד"ואתה", כידוע ש"אתה" קאי על ספירת המלכות, והוא"ו ("ואתה") קאי על ז"א¹¹⁴ .. והתקשרות ויחוד זה הוא בר"ה, שבו נברא האדם .. הוא יכול להמשיך יחוד זה דבחי' כה לחי' .. להיות התחברות ב' הבחי' יחד".

ומוסיף בלקו"ת ענין נפלא ("א געוואלדיקן וואָרט") — ש"אדה"ר ה' כלול מכל נש"י, לכן כל נשמה וניצוץ מישראל יש בו חלק מנשמת אדה"ר .. ולכן באתעדל"ת שלנו תליא מילתא [כיון שרק בהתחלת הבריאה ה' זה מצד "כי חפץ חסד הוא"¹¹⁵, אבל לאח"ז צ"ל אתעדל"ת דוקא, החל מפעולת אדה"ר שאמר לכל הנבראים "בואו נשתחוה ונכרעה גו"¹¹⁶, שע"ז נפעל עליו גדול יומר ממה שנפעל מצד "כי חפץ חסד הוא"], להמשיך בר"ה כללות החיות מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע להיות גילוי אלקותו ית' על כל השנה .. והיינו ע"י ואמרתם (כה לחי) .. אמ"ר ר"ת אש מים רוח, (שזהו"ע) תורה עבודה (עבודת התפלה) וגמ"ח (כללות כל המצוות)¹¹⁷ כמבואר בד"ה לסוסי בשה"ש¹¹⁸ כו'.

כ. ומסיים בזה: "מכאן אוליפנא, דהא לבר נש חייבא אסור לאקדמא ל' שלם, ואי אצטריך, יקדים ל' כדוד, דבריך ל' לקוב"ה, ואתחזי דבגיני' קאמר. ואי תימא דרמאות הוה, לאו, דהא כל מאן דסליק ל' לקוב"ה ואתחזי דבגיני' קאמר, לאו רמאות הוא".

בהמשך לזה דובר אודות מיהו יהודי וכו', וסיים:

ויה"ר שיתבטלו ענינים בלתי-רצויים הנ"ל, ומכאן ולהבא ידברו רק אודות ענינים טובים, כיון שיהי' "שלמא לעילא ותתא".

כא. בהמשך להמדובר לעיל אודות הפסוק "ואמרתם כה לחי", ש"כה" קאי על ספירת המלכות, בחי' כדמותנו, והו"ע בכ"ה באלול נברא העולם — הנה כאן המקום להזכיר שביו"ד שבט ימלאו כ"ה שנה להסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר.

[ולהעיר, שבנוגע למספר עשרים ושלושים נתפרש ענינים במשנה¹¹⁹, אבל לא בנוגע למספר כ"ה. אך מ"מ יש בזה כמה גימטריאות וכו', החל מהענין ד"ואמרתם כה לחי", כנ"ל].

114) ראה לקוטי לוי"צ הערות לזח"א ע' נג. ועוד.
115) מיכה ז, יח.
116) תהלים צה, ו. וראה פרדר"א פי"א. ועוד.
117) ראה תו"א וישב כט, ג. לקו"ת ראה כג, ג. תצא לט, א. ובכ"מ.
118) לקו"ת שה"ש יב, ב.
119) אבות ספ"ה.

וענין זה קשור גם עם סיום דרשת ר' אבא על הפסוק "ואמרתם כה לחי ואתה שלום וגו'", שאומר על רשב"י "דאיהו שלמא לעילא ותתא" — כפי שרואים שרשב"י הי' להוט ("פֶּאַרְקָאָכְט") שיהי' לא רק "שלמא לעילא", אלא גם "שלמא לתתא", כפי שענין זה מתחיל בתורה — חיבור של נסתר דתורה עם גליא דתורה, כידוע¹⁰⁸ שלפני זמנו של רשב"י היו תנאים שלמדו נגלה דתורה, והיו תנאים שלמדו נסתר דתורה, וגם כאלו שלמדו הן נגלה דתורה והן נסתר דתורה, אבל כשני דברים נפרדים, ואילו החידוש של רשב"י הוא — שביטל את המחיצה שבין נסתר דתורה לנגלה דתורה, שזהו"ע "מחצתי ואני ארפא"¹⁰⁹, באופן שגם בנגלה דתורה נמשכים ובאים בגילוי רזי תורה כו'.

יט. ובין ב' ענינים הנ"ל (בכיית ר' אבא לשמע דרשת רשב"י, ואמירתו ש"איהו שלמא לעילא ותתא") ישנו גם מאמרו של ר' אבא על הפסוק "ואמרתם כה לחי ואתה שלום וגו'":

פסוק זה שלח דוד לומר לנבל הכרמלי — "וישלח"¹¹⁰ דוד עשרה נערים.. עלו כרמלה ובאתם אל נבל ושאלתם לו בשמי לשלום ואמרתם כה לחי וגו'". ועל זה הקשה בזהר: "וכי דוד לא הוה ידע ב'י בנבל (שהוא "איש קשה ורע מעללים"¹¹¹), דאיהו אמר בגיני' ואמרתם כה לחי", היפך הדין ש"בר נש חייבא אסור לאקדמא לי' שלם"?

ומתריך: "אלא.. יומא טבא דראש השנה הוה, וקוב"ה יתיב בדינא על עלמא, ובגיין קוב"ה קאמר ואמרתם כה לחי, לקשרא כה לחי, דכל חייך ב'י תליין", והיינו, שכוונת דוד באמירת "כה לחי" היתה (לא לנבל, אלא) להקב"ה, וזהו גם דיוק הלשון "ואתה שלום, מאי ואתה, אתה מבעי לי, אלא ואתה, כלא לקוב"ה קאמר וכו'".

והענין בזה — כמבואר בלקו"ת פ' נצבים¹¹² בפ"י "ואמרתם כה לחי", "לקשרא כה לחי", ש"כה היא בחי' מלכות, אספקלריא דלא נהרא, בחי' כדמותנו (וזהו ש"אמרו רז"ל¹¹³ כל הנביאים נתנבאו בכה"), וזהו ענין בכ"ה באלול נברא העולם¹¹³, בבחי' כה, כדמותנו, להיות נראה העולם ליש ודבר, ואח"כ צ"ל ביטול היש, ע"י קבלת עול מלכות שמים, ועי"ז לקשרא כה לחי (שזהו"ע חיבור ז"א עם מלכות (חיבור בחי' סוכ"ע

ומצד המעלה שבמכת בכורות, נזכר הדבר כבר בהתראה על מכת דם — כפי שמפרש רש"י על הפסוק⁸⁹ "והנה לא שמעת עד כה", "עד שתשמע ממני מכת בכורות שאפתח בה בכה, כה אמר ה' כחצות הלילה".

טז. והענין וההוראה בזה בעבודת האדם:

נקודת כללות העבודה הו"ע האמונה, שזהו היסוד לקיום כל פרטי המצוות [שלכן לא נמנית במנין המצוות (לכמה דעות), ובלשון שמביא הצ"צ⁹⁰: "שהמצוה.. לא תצוייר בזולת אלקה מצווה ידוע, ולזה כאשר נניח אמונת מציאות הא"ל מצוה, כבר נניח אמונת מציאות הא"ל קודמת כו'"], והיינו, שקיום המצוה הוא לא מצד הטעם, מצד הסגולה שבה או מצד יעוד השכר, שכר גשמי או שכר רוחני, ואפילו לא בגלל שע"ז נעשה דירה לו ית' בתחתונים⁹², ועד לענין ד"נחת רוח לפני שאמרתיו ונעשה רצוני"⁹¹, אלא באופן של קבלת עול, בגלל שזהו ציווי הקב"ה — "אשר קדשנו במצותיו וצונו".

והחילוק בזה — שכאשר קיום המצוה הוא מצד הטעם, אפילו הטעם היותר נעלה ד"נחת רוח לפני כו'", שהו"ע נחת רוח בורא שלמעלה מנח"ר נברא (כמבואר בהמשך וככה⁹²), הרי זה עדיין במדידה והגבלה — כפי שהוא מבין את הענין דנח"ר בורא; אבל כאשר קיום המצוה הוא רק בגלל היותה ציווי ה', הרי זה באופן שלמעלה ממדידה והגבלה — "בכל מאדך"⁹³, שזהו"ע "עושיין רצונו של מקום"⁹⁴.

וענין זה — שלימות העבודה באופן ד"בכל מאדך" — מודגש מיד בהתחלת העבודה, ש"ראשית העבודה ועיקרה ושרשה" הו"ע הקבלת עול כו'⁹⁵. וע"ד האמור בענין המכות — שבעבודה הו"ע ד"סור מרע", שגם בו ישנם פרטי עניני העבודה והנקודה והיסוד שלהם, כמו בכללות העבודה ד"עשה טוב" — שמכת בכורות (שהיתה ברגע אחד, למעלה מגדרי הזמן, שזוהי נקודת העבודה דסור מרע שלמעלה מהגבלה) נזכרה מיד בהתחלת ההתראה על פרטי המכות (פרטי עניני העבודה דסור מרע, באופן של מדידה והגבלה כו').

(92) תרל"ז פ"ב ואילך (סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תיב ואילך).
(93) ואתחנן ו, ה.
(94) ברכות לה, ב ובח"ד"ג מהרש"א שם.
(95) ראה תניא רפמ"א.

(89) פרשתנו שם, טז.
(90) סהמ"צ מצות האמנת אלקות רפ"א (דרמ"צ מד, סע"ב).
(91) תו"כ ופרש"י ויקרא א, ט. ספרי ופרש"י פינחס כח, ח. ועוד.

(108) ראה גם תו"מ סה"מ אייר ע' רעז ואילך. וש"נ.
(109) האזינו לב, לט. וראה קה"ר פ"א, ד (ג). המשך חייב אדם לברך תרל"ח פכ"ה (סה"מ תרל"ח ס"ע קנב).
(110) שמואל-א שם, ה.
(111) שם, ג.
(112) מז, ב ואילך.
(113) ויק"ר רפכ"ט. ועוד.

יז. בנוגע להערות אאמו"ר על הזהר — נתעכב על מאמר הזהר בהתחלת פרשת וארא⁹⁶:

"רבי שמעון הוה יתיב ורבי אלעזר ברי' ורבי אבא עמי', א"ר אלעזר האי קרא דכתיב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וגו', מהו וארא, ואדבר מבעי לי", ועל זה דרש רשב"י, ש"משה זכה באספקלריא דנהרא דקיימא על ההוא דלא נהרא, שאר בני עלמא בההוא אספקלריא דלא נהרא, ואבהן הוו חמאן מגו אלין גוונין דאתגליין אינון סתימין דקיימי עלייהו דאינון דלא נהריין", והיינו, שהאבות זכו לראות האורות דאספקלריא המאירה, אבל רק באמצעות ומתוך האספקלריא שאינה מאירה, דלא כמשה שראה האספקלריא המאירה עצמה; ומ"מ הרי זה למעלה משאר בני אדם, שאינם רואים האספקלריא המאירה כלל, אפילו לא באמצעות ומתוך האספקלריא שאינה מאירה.

וממשיך בזה: "אתו רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידוי. בכה רבי אבא ואמר, ווי כד תסתלק מעלמא וישתאר עלמא יתום מינך, מאן יכיל לאנהרא מלין דאורייתא. פתח רבי אבא ואמר, ואמרתם⁹⁷ כה לחי ואתה שלום⁹⁸ וביתך שלום וכל אשר לך שלום וכו'", ומסיים: "ומאן דאקדים שלם לזכאה כאילו אקדים לי לקוב"ה, כל שכן מר, דאיהו שלמא לעילא ותתא".

ומבאר אאמו"ר⁹⁹, ש"הפתיחה והדרשה הזאת דר' אבא שייכת הכא אחר דרשת ר' שמעון, והוא כי ר' שמעון בדרשתו האיר את עיני ר' אבא שאז הי' יכול ר' אבא לידע את הסוד שבפסוק הזה ולגלותו. . . וזהו מה שאמר מקודם ווי כד תסתלק מעלמא וישתאר עלמא יתום מינך מאן יכיל לאנהרא כו',

— וכפי שמבאר גם "דקדוק הלשון ווי כד תסתלק מעלמא וישתאר עלמא יתום מינך, שלכאורה וישתאר עלמא יתום מינך למותר הוא, כי ממילא מובן שכשיסתלק ישאר העלמא יתום ממנו. . . כי מה שיסתלק בלבד אין זה מספיק לשלא ימצא מאן יכול לאנהרא כו', כי הרי . . . תלמידיו אשר היו קשורים אליו בחייו מקבלים ממנו אחר פטירתו מרוחו העצמיות שנשארה בג"ע, כמ"ש בתניא באגה"ק פכ"ז ובהביאור

(96) כג, ב ואילך.

(97) שמואל-א כה, ו.

(98) לפני הביאור בלקוטי לוי"צ, אמר

כ"ק אדמו"ר שליט"א: בהמשך להמדובר (99) לקוטי לוי"צ הערות לזח"ב ע' נא אודות "אתה שלום" — נמצא כאן יהודי ואילך.

. . יהיו יכולים לאנהרא מלין דאורייתא בכח רוחו דר"ש העצמיות, לכן הוסיף לומר וישתאר עלמא יתום מינך, הוא כשישאר העלמא בלבד יתום מינך, שלא יהיו גם תלמידיו וכו'" —

אבל כשהוא ר' שמעון בעולם ואומר דרשותיו, אז יכולים גם אחרים לדרוש ולגלות סודות התורה גם בפסוקים אחרים שלא דרשם ר"ש וכו'",

— וכפי שמבאר ש"ר' אבא הוא בחי' בינה, שכל קיומו תלוי בדעת, כמאמר¹⁰⁰ אם אין דעת אין בינה. . . (כמו שאם ר' אבא לא הי' כותב את ספר הזהר, לא היו ידעינן את הסודות שגילה ר"ש) . . . (ולכן) דוקא כשיסתלק ר"ש אז מאן יכול לאנהרא כו', אבל כשהוא בחיים חיותו, אז יכול ר' אבא בינה לדרוש ולגלות, כי הרי כשיש דעת, ר"ש, יש בינה, ר' אבא, ואדרבה, ע"י דרשת ר"ש נתגלה לו לר' אבא הסוד שבפסוק ואמרתם כו'" —

ועד שענין זה יכול להיות באופן של "פתח רבי אבא כו'", "פתח דייקא (ולא אמר או דרש וכיו"ב), שהו"ע של פתיחת דרך חדשה כו'¹⁰¹.

יח. ויש לבאר הלימוד וההוראה מסיפור הזהר שמצד גודל ההתפעלות מדרשתו של ר"ש, "בכה ר' אבא ואמר ווי כד תסתלק מעלמא וכו'", שהוא בבחי' "נבואה שהוצרכה לדורות נכתבה"¹⁰²:

כאשר יהודי בוכה "ווי כד תסתלק מעלמא", בתפסו ("ער גיט זיך אַ כאַפּ") איך יִרְאֶה העולם לאחרי הסתלקות רשב"י, וצועק שרוצה וצריך את רשב"י (אף שלכאורה אינו מובן: למה צריך לחשוב מה יהי' אח"כ, דיו לענין בשעתו) — הנה כאשר רשב"י רואה שיש לו תלמידים כאלו, הרי זה פועל עליו (ע"ד "רצון יראיו יעשה"¹⁰³) שלא יעזוב צאן מרעיתו, ולא יסתלק מהאי עלמא, ובמילא לא ישתאר עלמא יתום ממנו.

וע"ד מאמר רז"ל¹⁰⁴ על הפסוק¹⁰⁵ "ציון היא דורש אין לה", "מכלל דבעיא דרישה", היינו, שפעולת הדרישה עצמה — שמדברים אודות ביהמ"ק וביאת משיח, ועוסקים בהפצת המעיינות שע"ז אתי מר דא מלכא משיחא¹⁰⁶ — ממהרת ומזרזת את הגאולה¹⁰⁷.

(100) אבות פ"ג משנה ט"ב (לקלו"צ כאן). (104) ר"ה ל, א. וש"נ. (105) ירמ"ל, יז.

(101) ראה בהנסמן בלקו"ש ח"כ ס"ע 74. (106) אגה"ק דהבעש"ט שבהערה 6. (102) מגילה יד, א. (107) ראה לקו"ש ח"ל ע' 182 ואילך. (103) וש"נ.